

Yttrande

Handläggare

Lennart Sorby
Miljöprövningsenheten
lennart.sorby@havochvatten.se

Datum 2022-06-15

Dnr 01583-2015 2022-06-15
MÅLNR: M 7062-14
AKTBIL: 276

Nacka tingsrätt
Mark- och miljödomstolen
mmd.nacka.avdelning3@dom.se

Yttrande över utökad verksamhet vid anläggningen för slutförvaring av låg- och medelaktivt avfall (SFR) m.m. i Forsmark, Östhammars kommun, Uppsala län (M 7062-14)

Sammanfattning

Havs- och vattenmyndigheten har beretts tillfälle att yttra sig över Svensk Kärnbränslehantering AB ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till fortsatt och utökad verksamhet vid anläggningen för slutförvaring av låg- och medelaktivt avfall (SFR) m.m. i Forsmark, Östhammars kommun, Uppsala län (aktbilagorna 244-248). Myndigheten lämnar här följande yttrande.

Havs- och vattenmyndighetens inställning

Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker ansökan men anser att följande villkor ska omformuleras och föreskrivas enligt följande:

10. Länshållningsvatten från bergarbeten för utbyggnaden och lakvatten från bergupplag ska genomgå rening i anläggning som är dimensionerad för utgående halter av:

- *Olja ≤ 2 mg/l*
- *Suspenderat material ≤ 50 mg/l*
- *Kväveföroreningar ≤ 8 mg/l*

Provtagning av renat vatten enligt ovan ska ske månadsvis genom veckosamlingsprov som vägs samman till ett månadsmedelvärde.

11. Bolagets förslag till villkor 11 kan utgå.

15. Som kompensation för habitatförlust för fisk vid utfyllnad i vatten ska SKB betala en fiskeavgift om 170 000 kr.

Beskrivning av ärendet

Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) ansöker om utökat tillstånd för anläggningen för slutförvaring av låg- och medelaktivt avfall (SFR) m.m. i Forsmark. Regeringen lämnade tillåtlighet enligt 17 kap. miljöbalken den 27 januari 2022, och överlämnade ärendet för slutlig prövning till mark- och miljödomstolen.

Motivering

Bolaget har redovisat utredningar kring de tekniska och ekonomiska möjligheterna och konsekvenserna av att begränsa utsläppen till vatten.

Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker ansökan men anser att följande villkor ska omformuleras och föreskrivas enligt följande:

10. Länshållningsvatten från bergarbeten för utbyggnaden och lakvatten från bergupplag ska genomgå rening i anläggning som är dimensionerad för utgående halter av:

- *Olja ≤ 2 mg/l*
- *Suspenderat material ≤ 50 mg/l*
- *Kväveföreningar ≤ 8 mg/l*

Provtagning av renat vatten enligt ovan ska ske månadsvis genom veckosamlingsprov som vägs samman till ett månadsmedelvärde.

Havs- och vattenmyndigheten konstaterar att verksamheten genomförs i ett känsligt skärgårdsområde med liten vattenomsättning, varför alla bidrag av föroreningar riskerar att försämra främst den lokala vattenmiljön. Vattenförekomsten Öregrundsgrepen klassificeras i dag som övergödd, främst av fosfor, men då näringsbelastningen och tillväxten av alger beror av kvoten mellan kväve och fosfor, behöver tillförseln av kväveföreningar hållas så låga som möjligt. Utsläpp från andra punktkällor, exempelvis gruvor, kan hållas under ≤ 8 mg/l för kväveföreningar, och att det utgör ett länshållningsvatten eller lakvatten från bergupplagen inverkar bara på det teknikval som bolaget behöver göra för att rena avloppsvattnet från verksamheten. Myndigheten bedömer således att det är miljömässigt motiverat och tekniskt möjligt att föreskriva ett tydligt villkor för kväveföreningarna.

Likartat motiv föreligger även för suspenderat material, då det vid utsläpp eller grävningsarbeten i vatten kan orsaka grumling som kan kvarstå länge i vattenmassan, vilket påverkar allt biologiskt liv i vattenmiljön. Bolaget anger att de ska använda siltgardiner vid grulande arbeten i vattenmiljön, vilket begränsar området som påverkas av suspenderat material. Det är då också viktigt att utsläppen av suspenderat material begränsas så långt möjligt. Bolaget har föreslagit ett begränsningsvärde på ≤ 100 mg/l, men myndigheten bedömer att ett villkor som begränsar suspenderat material till ≤ 50 mg/l är tekniskt möjligt och miljömässigt motiverat för att begränsa grumlingen i vattenmiljön.

Havs- och vattenmyndigheten bedömer att villkoret kan föreskrivas som slutligt villkor för verksamheten såsom myndigheten formulerat det enligt ovanstående, men att man kan överväga att fastställa det som ett provisoriskt villkor under en prövotid, där bolaget även åläggs att redovisa utsläppta halter och mängder samt effekterna av utsläppen i vattenmiljön.

11. Bolagets förslag till villkor 11 kan utgå.

15. Som kompensation för habitatförlust för fisk vid utfyllnad i vatten ska SKB betala en fiskeavgift om 170 000 kr.

Havs- och vattenmyndigheten anser att bolagets förslag till villkor 15, om fiskeavgift eller alternativ till det, är alltför oklart i såväl formulering som vad villkoret ska leda till. Myndigheten förordar därför att villkoret anger att en fiskeavgift ska erläggas.

Beslut om detta yttrande har fattats av enhetschefen Johan Stål efter föredragning av verksamhetsutvecklaren Lennart Sorby. I den slutliga handläggningen av ärendet har även utredaren Malin Hemmingsson och verksjuristen Martin Jansson medverkat.

Johan Stål